

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: ГЖ1-4152/15
Дана: 10.08.2016. године
К р а г у ј е в а ц

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Јасминке Вукановић, председника већа, и судија Наташе Петровић и Мирјане Станковић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА, коју заступа пуномоћник Драган Живковић, адвокат из Тополе, против тужене ББ, коју заступа пуномоћник Бранка Лекић Врзић, адвокат из Аранђеловца, ради поништаја решења о утврђивању коефицијента, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Аранђеловцу, Судска јединица у Тополи П1-360/14 од 21.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 10.08.2016. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Аранђеловцу, Судска јединица у Тополи П1-360/14 од 21.09.2015. године и спис предмета враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу, Судска јединица у Тополи П1-360/14 од 21.09.2015. године, у ставу 1. изреке усвојен је тужбени захтев тужиље АА, па се поништавају као незаконити акти тужене ББ и то: решење тужене број ..... од 11.06.2014. године и решење Управног одбора тужене број .... од 02.07. 2014. године, што је тужена дужна признати и трпети.

Решењем о трошковима поступка, које је садржано у 2. ставу изреке исте пресуде, обавезана је тужена да тужиљи надокнади трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара.

Против наведене пресуде у законом прописаном року, жалбу је изјавила тужена установа из чије садржине произлази да је жалба изјављена из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 ЗПП.

Испитујући првостепену пресуду применом одредбе члана 386. ЗПП, Апелациони суд је утврдио да је жалба тужене основана.

Иако у спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 ст. 2 тач. од 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, првостепена пресуда захваћена је повредом поступка из члана 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП, јер не садржи довољно разлога о одлучним чињеницама, а због погрешне примене материјалног права, чињенично стање првостепеног суда остало је неправилно и непотпуно утврђено. Осим тога, основано се жалбом туженог указује и да је првостепена пресуда захваћена повредом поступка из чл. 374. ст. 1 а у вези са чл. 8 ЗПП, јер првостепени суд иако је у образложењу своје одлуке набројао изведене доказе, није утврђивао садржину свих изведених доказа, нити је извршио оцену свих изведених доказа, што је у конкретном случају било од утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде.

Из утврђеног чињеничног стања првостепеног суда произлази да је тужилца са туженим закључила уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности број ..... од 28.09.2007. године на радном месту васпитача, са шестим степеном стручне спреме, а којим су уговором уређени и елементи за утврђивање њене плате и износ плате тужилца. Тужилца је на Учитељском факултету у Београду 27.06.2012. године стекла високо образовање, па је Анексом уговора о раду број ..... од 20.07.2012. године измењен уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 28.09.2007. године, тако што се тужилци уместо шестог признаје седми степен стручне спреме, са укупним коефицијентом за обрачун плате од 14,45.

Анексом уговора о раду бр. .... од 26.05.2014. године, који је тужилца прихватила и у законском року потписала, измењен је уговор број ..... од 28.09.2007. године у тачки 7. (којом се прописује како се утврђује плата запосленог), а у тачки 12. да се коефицијент за обрачун и исплату плата утврђује Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама и да се за сваког запосленог коефицијент одређује решењем директора. У овом анексу додат је и члан 15а, који се односи на лиценцу, а уговорено је да његовим закључењем престаје да важи анекс уговора о раду број ..... од 20.07.2012. године.

Решењем о утврђивању коефицијента за обрачун и исплату плата број ..... од 11.06.2014. године, чији поништај тужилца тражи, одређено је да је тужилци запосленој на радном месту васпитача са 100% радног времена и шестим степеном стручне спреме, плата утврђена на основу следећих елемената: 1) коефицијента сложености послова, одговорности, услова рада и стручне спреме; 2) основице за обрачун плата која се множи са увећаним коефицијентом васпитачу у васпитној групи која има деце са сметњама у развоју (3% по детету); 3) додатка на плату по основу временаведеног у радном односу (минули рад по стопи од 0,4% за сваку годину радног стажа); 4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за

обавезно социјално осигурање у складу са законом, као и да се решење примењује почев од обрачуна и исплате плате за јун 2014. године. На то решење тужила је уложила приговор Управном одбору тужене установе. Решењем Управног одбора тужене број ..... од 02.07.2014. године одбијен је као неоснован приговор тужиле. Првостепени суд је извршио увид и у Правилник о организацији и систематизацији радних места код тужене број ..... од 26.12.2013. године којим су уређени организација рада, радна места, врста и степен стручне спреме, потребна знања, искуства и број извршилаца, као и други посебни услови за заснивање радног односа, опис послова радног места и друга питања везана за организацију и систематизацију радних места, али није детаљније утврђивао, нити образлагао његову садржину.

Из уверења о стеченом високом образовању Учитељског факултета у Београду од 09.07.2012. године првостепени суд је утврдио да је тужила стекла високо образовање на Учитељском факултету у трајању од 4 године и стручни назив дипломирани васпитач у предшколским установама, док је увидом у уверење Учитељског факултета у Београд од 01.10.2013. године утврђено да је тужила стекла високо образовање и стручни назив васпитач у предшколским установама. Такође је суд утврдио и да је тужила поднела тужбу против тужене ради поништаја Анекса уговора о раду број ..... од 26.05.2014. године, у ком поступку није донета правноснажна пресуда.

Код овако утврђеног чињеног стања, првостепени суд је применом одредаба материјалног права на које се позвао у образложењу првостепене пресуде усвојио тужбени захтев тужиле и поништио наведена решења тужене, налазећи да тужена као послодавац није могла да изврши измену уговорених услова рада (изменом коефицијента за утврђивање и обрачун плате) на начин како је то учинила доношењем оспорених решења, већ искључиво давањем понуде за измену уговорених услова рада (анексом уговора о раду, у писаном облику и уз доставу разлога за такву понуду као и остављањем рока у коме запослени треба да се изјасни о понуди и правним последицама њеног одбијања). Сматрајући да је једностраним доношењем оспореног решења о утврђивању коефицијента за обрачун и исплату плата тужена изменила уговорене услове рада и поступила противно одредбама чл. 171. ст.1 и чл. 33. ст.1. тач. 3 и 10 Закона о раду, односно да су оспорена решења тужене незаконита имајући у виду да тужена установа са тужиљом као запосленом није анексом уговора о раду број ..... од 26.05.2014. године уговорила са којим степеном стручне спреме закључује уговор о раду, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле и поништио предметна решења тужене, налазећи да разлози за незаконитост првостепеног решења тужене установе представљају истовремено и разлоге за незаконитост одлуке донете у другом степену од стране Управног одбора, који је само потврдио првостепену одлуку директора тужене установе.

Своју одлуку да усвоји тужбени захтев тужиле и поништи као незаконита решења тужене, првостепени суд засновао је искључиво на одредби чл. 171. ст. 1 тач. 5

Закона о раду, којом је прописано да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (Анекс уговора о раду) тако што ће претходно запосленом сходно одредби чл. 172. ст. 1 Закона о раду, уз понуду за закључивање Анекса уговора у писаном облику, доставити и разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни о понуди и правне последице које могу да настану одбијањем понуде. На основу чињенице што је решењем директора тужене тужиљи одређен коефицијент за обрачун плате, а то није учињено у поступку анектирања уговора о раду (јер последњим закљученим анексом уговора о раду од 26.05.2014. године између странака није уговорен степен стручне спреме тужиље са којим закључује уговор о раду са туженом, као ни новчани износ основне зараде), првостепени суд сматра да је наведено решење директора тужене незаконито, као и решење Управног одбора тужене којим је одбијен приговор тужиље на ово решење.

Основано се жалбом тужене указује да је првостепени суд, одлучујући на овакав начин недовољно ценио чињеницу да је доношењу оспорених решења тужене претходило закључење анекса уговора о раду од 26.05.2014. године (уз претходно давање понуде), којим је одређено да ће се обрачун и исплата плата запослених код тужене уређивати на начин прописан Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, односно да ће за запослене, па и за тужиљу коефицијент бити одређен решењем директора, као и да је анексом уговорено да ступањем на снагу истог престаје да важи ранији анекс уговора о раду број ..... од 20.07.2012. године, којим је тужиљи био измењен уговор о раду и утврђен седми степен стручне спреме са коефицијентом за обрачун плате од 14,45.

Апелациони суд даље налази да су основани жалбени наводи тужене којима се указује да при постојању императивних прописа којима је одређен коефицијент за обрачун плата запослених у наведеној установи, сама чињеница што је директор туженог, након претходно закљученог Анекса уговора о раду са тужиљом, применом наведене Уредбе утврдио висину њеног коефицијента, не чини предметно решење незаконитом. Оваква тврдња жалиоца је основана из разлога што је одредбом чл. 62 Закона о основама система образовања и васпитања прописана надлежност и одговорност директора установе, а према тачки 17 ове одредбе директор установе је овлашћен да одлучује о правима, обавезама и одговорностима ученика и запослених у складу са овим и са посебним законом, а самим тим и о коефицијентима за исплату плата запослених.

Ово је све од значаја, с обзиром на то да се тужена, као јавна установа финансира из буџета јединице локалне самоуправе, те да се начин утврђивања плате, додатака накнадних и осталих примања, између осталих и код запослених у јавним службама које се финансирају из буџета републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, уређује Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, 62/06...,63/06 ...,10/2013, 55/2013, 99/2014). Овим законом у чл. 2. регулисани су елементи за обрачун плата; чланом 4.

овог закона је регулисано питање коефицијента сложености послова, одговорности и услова рада и стручне спреме; одредбом чл. 4а регулисано је питање радног учинка; чланом 5. је регулисано питање додатака на плату. У члану 8. истог Закона предвиђено је да коефицијенти за обрачун и исплату плата између осталог и запослених у установама које се финансирају из буџета локалне самоуправе се утврђују актом Владе, што се чини разврставањем у платне разреде према звањима, занимањима или пословима. Влада Републике Србије донела је Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01...,20/11, 65/11, 11/12), која је у примени од 22.02.2012. године. Овом Уредбом утврђени су коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених између осталог и у јавним службама које се финансирају из буџета републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, који су детаљно утврђени у члану 2. ове Уредбе за свако конкретно радно место и степен стручне спреме.

Осим тога, одредбом чл. 7. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09, 52/11, 55/13, 52/16) прописано је да се на оснивање и рад установа у делатности образовања и васпитања примењују прописи о јавним службама. Одредбом чл. 8 ст. 2 истог закона прописано је да наставник, васпитач и стручни сарадник јесте лице које је стекло одговарајуће високо образовање: 1) на студијама 2. степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) по пропису које уређује високо образовање почев од 10.09.2005. године; 2) на основним студијама у трајању од најмање 4 године по пропису који је уређивао високо образовање до 10.09.2005. године. Одредбом чл. 25 Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/2005,100/2007...,97/2008...,89/13, 99/14, 45/2015) прописани су врсте и нивои студија, док је одредбом чланова 25., 29., 95. истог Закона дошло до увођења нивоа образовања са одговарајућим бројем бодова, у вези са којим се усклађивање врши применом одредаба члана 127. истог Закона. Поред наведеног, образовање васпитача је као одговарајуће образовање за послове васпитача прописано одредбом члана 39 Закона о предшколском образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 18/2010) и то у складу са узрастом деце почев од лица које има средње образовање - медицинска сестра васпитач, лица које има више образовање или лица које има одговарајуће високо образовање у складу са овом одредбом Закона.

Основано се жалбом тужене указује и да првостепени суд, иако је извршио увид у Правилник о организацији и систематизацији радних ББ од 26.12.2013. године није утврдио на који начин је извршена систематизација радних места код туженог и са којом стручном спремом и бројем извршилаца, које чињенице јесу од значаја за правилну оцену законитости наведеног решења. Ово посебно из разлога што из табеларног приказа систематизованих и попуњених радних места код тужене који првостепени суд уопште није ценио, произлази да је за радно место васпитача (радно место тужиље) систематизовано 28 радних места са 6. степеном стручне спреме, а 5 радних места са 7. степеном стручне спреме, од чега је са 6. степеном стручне спреме попуњено 27 радних места, а са 7. степеном 2 радна места.

Да би извршио правилну оцену законитости решења чији тужиља поништај својим захтевом тражи, првостепени суд, поред формалних разлога незаконитости који се не могу прихватити основаним из напред наведених разлога, треба да изврши оцену постојања материјално правних разлога незаконитости оваквог решења. Прецизније, првостепени суд треба да утврди да ли је одређивање стручне спреме и коефицијента за исплату плате тужиље, на начин како је то учињено наведеним решењем, извршено у складу са одредбама императивних прописа који се односе на ову категорију запослених, водећи рачуна о начину финансирања тужене и чињеници да је слобода уговарања услова рада у овим службама (стручна спрема, коефицијенти) ограничена одредбама ових прописа, али исто тако и начином на који је ово питање регулисано актом о систематизацији код туженог.

У поновљеном поступку, првостепени суд ће поступити по упутима из овог решења, па ће након што отклони повреду поступка на коју му је указано, правилном применом одредаба материјалног права поново одлучити о тужбеном захтеву тужиље.

Апелациони суд одлучио је као у изреци применом одредбе чл. 391 ст. 1, као и 392 став став 2 ЗПП, а укинуо је и одлуку о трошковима поступка, која према одредби чл. 153 ЗПП увек зависи од коначног исхода спора.

**Председник већа – судија
Јасминка Вукановић, с.р.**